

કિંમતે પ્રાપ્તિના માર્ગે લઈ જાય છે.

કહે કે કુ. મુસલમાનોનાથી કુ. જો પુનઃ જ. ૨૫, ૨૬ થી ૩૦.

(અલ્લે હરેકલી જુદી જગતે માવજી, જ્યારે હરેકો (૧) જાન : અને.

તાબેકાથી ભુલાઈ જાય) રહ બધાકથી કાપા પેદાશે. (તા. જોનું પત્ર.)

એ જાણશે કે) તમારી અને જે ગાળ્યુતથી ર-એ દુરાવળાઈ દર્શાવે. તે

જોયો (નસ) થમ જશે કે જાણે કામ પાકે વિવ હોય.

(પાગે ૨૪ ઝૂમ ૧૯)

ઈસલામ પ્રચારક

III

21-9-1923

1923

ભાગ ૧ લા.

Reg No - 331

લખી જીવણી પ્રગત કરનાર-સ્વેચ્છાગતી આકાશર કલિની
રેકાર્ડ, પાકથી જોલી, હુન્દર તોડ વિભાગ, રાજ્ય હરો, મુરત.

સરત સીમડાએકનો ચાલેકા પી "સુદર" પ્રીન્ડીંગ ગેયમાં

શા. વીકુજરાલ ટીકામણિ જાગુ.

હિજરી સન ૧૩૪૪

મંસર સન ૧૯૨૩

પેહલી આવૃત્તિ

પ્રત ૨૦૦૦

મુસ્ત હરિપરાના મુરે હિદાયત રેલાવનારા મુસલમા
તરફથી. ભેટ

દોષ્યા.

હાફિઝા ! લીજે બચા હર કાફિરે ગદારસે
કેયાદસે, મકકારસે, અશારસે, ફુજ્જારસે
ગુલશને ઈસ્લામે હિંદુસ્તાંમે શિર આંચે બહાર
અઝ સરેનૌ લેહલેહાવે અબ્રે ગૌહર બારસે
ખિર્મને કુર્રો ઝલાલતપર ગિરે બકે ગઝબ
સફલચે દુન્યાકો કરહે પાક અબ અશારસે
બુતપરસ્તિકો મિટા. તસલીમકો બર્બાદકર
કુતકહે ગિર્જાચે અબ તૌહીદકી લલકારસે
હિંદકે, યૂરપકે ગીદકે દુમ દબાતેહી શિરે
સુસ્તફા, ઇસ્મત બબરસે ઉન્કી જબ તદ્વારસે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૦૬૫૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઇસ્લામી પ્રમાણ

વિષય ૫૭:૫૪ -

મનામે ખોદાયે રહમાનો રહીમ.

હોવલ હાદી

શું સૂર્ય કળેા પાપાણુ થતો હશે ?

હિંદુસ્તાનમાં જેટલાક એવા યેરસમજ નવા આવી હાલમાં હતા થયા છે કે જેઓ એમ માને છે કે સનાતન હિંદુઓ, શીખો, પારસીઓ, જેનો, ખ્રિસ્તીઓ, ખોળાઓ, અન્યને વિશે તે પોતપોતાના ધર્મો તજીને આપ સનાતનમાં દાખલ થશે પણ દુન્યામાં વસતી ચાલીસ કરોડની સંખ્યાવાળા, જુદા જુદા દેશોમાં જુદા જુદા સ્વતંત્ર રાજ્યો ધરાવનારા, યુરોપ અને અમેરિકા જેવા શ્રીમંત દેશોના જમીનનાં, દરિયાના અને હવાના સૈન્ય બળના માલિકોને પ્રજાવનારી ખિલાફત અને શહેનશાહત રાખનારા મુસલમાનોના એકત્ર અંગના એક વિભાગ હિંદુસ્તાનના સાત કરોડ મુસલમાનોને પણ અમે આપ નવાવી લેશું. જૂતા મુનશીરામના, કે જેઓએ સ્વામી શ્રદ્ધાનંદનું નવું રૂપ મારણું દીધું છે અને પંડિત મદનમોહન માલવિઆના પ્રતાપ હેઠળ હિંદુસ્તાન તો શું પણ મુસલમાનોના પવિત્ર સ્થળો મક્કા મદીના પર પણ આપ સમાજનો વાવટો કરવાવશું. (જુઓ સેવક સ્કીમ પ્રેસ લાહોરમાં છપાયેલા ઈંદ્રિનો નંબર ૨૫ બાબત ડીસેમ્બર ૧૯૧૨ અને ૫-૬-૨૩ના મદીના પત્રમાં ૨૫-૭-૨૩ નું પ્રેક્ષક રામદેવનું બાપણ). જે દાવા માટે એક નમૂનો વડોદરા શહેરથી “સક્ષી વિજય પ્રેસ”માં છપાઇ “શુદ્ધિવિભાગ” વડોદરા તરફથી જુલેદીન નં. ૧ને નામે પ્રગટ થયેલો મારા જેવામાં આવ્યો. તેમાં પ્રસિદ્ધ કરનારનું નામ માત્ર “અતુલવી” જાહેર કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં પ્રથમ સવાલ “કોણ કાળે

મુસલમાન હિંદુ થઇ શકે કે નહિ હિંદુસ્તાનના સૌથી વધારે જૂના, ઋષિ, મુનિ, આચાર્યો, ધર્મગ્રંથ પંડિતો ધરાવનારા, ચાર વેદ, ૭ સ્મૃતિ અદ્યાર પુરાણને તેઓના બાબક બાબ્યો સહિત સંભાળનારા, મજકેર પુસ્તકોને તેઓના ખરા અર્થોમાં પ્રગટ કરતા સનાતન ધર્મીઓને તે નીચે લખેલા અપશબ્દો વડે વર્ણવે છે:- “હંમકા વગરના, બે બકાટ કરનારા, યેરસમજ, કોષાલી બેનારા, એવા અંતઃકરબાવાળા કે જેનાં જ્ઞાનનો પ્રકાશ બિલકુલ પડ્યો નથી, જે પાપવાત ઉપર વિશ્વાસ માત્રથી મોક્ષ માના પોતાના બાપદાદાના મત પંથને પોતાનો શુદ્ધ સનાતન આનાદિ ધર્મ સમજનારા, જેઓમાં આટલું બધું અંધેર છે, જેઓમાં સન્ય કરવાની ધણી થોડામાંજ હિંમત છે, બચથી, મોહથી અને લોભથી પરધર્મ કરતા ચાલ્યા આવ્યા છે, તેઓના બાપ મદોનમત બની ખરાખોટાનું જ્ઞાન હતા, ધર્મ જૈઞજામાં એક ખીન નજરે જોનારા હતા, પોતાના કં પડી જનારા હતા. હિંદુ ધર્મ ધર્મ સ્વીકારનારાઓ તરફ બેદરકાર હતા, જેઓએ હિંદુ મત અને શકિતહીન કરી નાંખી. જેએ ચક્ર ચાલ્યા કરે છે, જેઓનો મંદકાંત ગયો છે, હિંદુ સમાજ આચાર્યોએજ હાણ્યું અ-

જોએ તેની પાટી સ્થિતિનું જ્ઞાન છે. સનાતન ધર્મ એવો કમળેર છે નીતો. માણીના માત્ર છાંટા ઉડવાથી જાય છે. સનાતન ધર્મ એવો કે જે દિંદુઓ તેને વળગી રહેશે તો જોળાઈ જવાનો. આજ સુધી કુંભજ્યોતી નિંદ્રામાં જુનેલા કે નેત્રવનાને સમજતા નથી ર્શી સ્વરાજ્ય વાદીઓ બની માન એકતા પૂરી જવાના તાલ પાએ પોતાનો રાગડો તાપ્યો છે. જ સુધી નામદ, નરમાલા, હીઠડા, મનના કમનશીય હતા. જેનો જવાબ એવી ખેટી તોફામતોનું ખંડન અને જોના કિર્તિવાન બાપદાદાઓ અને ધર્મ જોરાનો ઉપર જે કલંક તેણે લગાડ્યાં છે તો જવાબ ઠાણ ધર્મ અભિમાની સનાતન ભી પોતાના પૂર્વજોની કિર્તિ અને માન જળવવાને જરૂર આપશે.

પશુ કું તો તેજ વાતોનો ઉત્તર વાળીશ કે જેઓનો સંપર્ક ઇસલામ સાથે છે. અનુભવી લખે છે કે ઇસલામી ધર્મ સ્થપાયને નાત્ર તેરસો વર્ષ થયાં. જે ઉપરથી જણાય છે તે લખનારને ખબર નથી કે મુસલમાનો મી ધર્મ દોને કહે છે. અથવા તો તે મેષને ખોટા અર્થ કરી પચ્છીકને ધોડા ને કે ખોટા માર્ગ તરફ દેખવાનારોનો પચાર છે. મુસલમાના, ચાકુદીઓ આ એકમતે માને છે કે દુન્યામાં નુબ જાતિમાં સૌથી પેદલાં હજરત (સ)ને અને તેઓની સ્ત્રી હુન્વા કીલાં અને તે ખોદાપાકના નખી અને ખલીશ હતા. તેઓની હજરત મોહમદ (મલ) સુધી થયું હ ગયા કે જેઓ ખોદાપાકના માઓ (વહીઓ) હરિસ્તાઓ

મારફતે મેળવીને તે કુક્રો કે બ્રાહ્મ સંદેશો માણસોના જે જે ટોળાઓને વાડવાનો ખોદાઈ ફરમાન તેઓને મળતો ટોળાને પોદ્યાડતા. તે દરેકે દરેક પેગ માનવું અને દરેક જમાના વાળાઓને પોતાના પેગંબરની તાબેદારી કરવી નામ ઇસલામી ધર્મ અને એવીરીતે મા અને તાબેદારી કરનારોના નામ મુ છે. જેને માટે દલીલ કુઅન શરીફની ખુદી અ રજુ કરું છું:—“લોકો! અમે તમને (સખળાને) એકજ પુરૂષ (આદમ) અને એકજ સ્ત્રી (હુવ્વા)થી પેદાં કીલાં છે.”* (સરએ હોજોરાત રકૂઅ ર),* અને જો પેગંબર! તમે તે વખતને વાદ કરો કે જ્યારે તમારા માત્રિકે હરિસ્તાઓને કહ્યું કે જમીન પર બેશક હું (મારો) એક ખલીફ: (નાએબ, પ્રતિનિધિ) બનાવનાર છું. (સરએ બકર રકૂઅ ૪). “બેશક અમે તમારા તરફ (આ મોહમદ (મલ) ! તેવીજ રીતે વહી મોકલી કે જેવીરીતે અમે નુહ (અલ.) પર અને તેઓની પછી ખીજ નખીયોપર વહી મોકલી (એટલે) ઈબ્રાહીમ, ઇસમાઇલ અને ઈસહાક અને યાકૂબ (અલ) અને તેઓની જોલાદ (માં થયલા નખીયો) અને હતા અને હાજીદ અને યુનુસ અને હુદાઈન અને મુસૈમાન (અલ) પર વહી મોકલી. અને વળી દાઉદને (તો એવીજ લખાવતી વહીયોનો એક સંમ્રદ) ઝખૂર અમે દીધો. અને એવીજ વહીયોવાળા ખીજ ફટલાક પેગંબરો એવા છે કે જેઓનું વખૂન અમે તમારી આગળ કીધું. અને એવીજ વહીયોવાળા ખીજ ફટલાક પેગંબર એવા અમે મોકલ્યા છે કે જેઓનું વખૂન અમે તમારી આગળ કીધું નથી. અને મુસા (અલ. તો એવા પેગંબર હતા કે જેઓ)ની સાથે ખોદાપાકે વાણી સાથે

* મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૧લાના ૩૨મા પ્રોકમાં પણ એકજ મરદ અને એકજ ઓર તથા મનુષ્યોની પેદાશ લખલી લખેલ છે.

તો કીધી. (અમે સઘળા) પેગંબરોને કે જેઓ
ખોદાની વહીયોના તાબેદારોને સ્વર્ગ કે જન-
ની) ખુશી સંભળાવનારા અને (વહીયોને નહીં
નનારાઓને નકર કે જહાનમથી) બીવડાવનારા
1, એટલાજ માટે (મોકલ્યા) કે તે પેગંબરો
આવ્યા) પછી કોઇપણ તરેહનું બહાનું
ની રૂબરૂ લોકોને બાકી રહી નહીં
જાય તે ખોદાપાક સર્વોપરી અને હિકમત
વાળું છે. (સુરએ નિસા રુકૂઅ ર૩).

“મુસલમાનો ! તમે ખોલો કે અમે તો
ખોદાપાક પર અને (વહીયોમાંથી) જે કંઈ
અમારા (રસુલ) પર ઉતારવામાં આવ્યું
(એટલે કુઆન) અને જે કંઈ ઈબ્રાહીમ અને
ઇસમાઇલ અને ઈમહાક અને યાકૂબ (અલ)
અને (તેઓની) એલાદ (માંના પેગંબરો)
પર ઉતારવામાં આવ્યું તે ઉપર અને મુસા
અને હંસા અને (બીજા સઘળા) નબીયોને
જે કંઈ (ફરમાનો) તેઓના માલિક તરફથી
અર્પણ કરવામાં આવ્યા તે સઘળાપર ઇમાન
લાવ્યા. (ઇસલામી ધર્મના પેગંબરો તરફ
ગણવામાં) અમે એમાંથી એક પણ પેગંબરને
જુદો પાડતા નથી. અને (તેનું કારણ એ કે)
અમે તો તે (ખુદા)ના મુસલમાન (તાબેદાર
બંદા) છીએ.” (સુરએ બકર રુકૂઅ ૪૦).

મજકુર આયોગ પરથી સાબેત થઇ ગયું
કે હઝરત આદમ (અલ)ના વખતથી એટલે
દુન્યામાં મનુષ્ય જાતિ પેદા થઇ સારથી આજ
સુધી જેટલા પેગંબરો થયા તેઓના એકજ
ધર્મ હતો. અને તેઓ સઘળાઓના માનનારા-
ઓનેજ મુસલમાન કહેવું અને કહેવડાવવું
જોઇએ. અને ઇસલામ એટલે ખોદાપાકની તાબે-
દારી કરવી અને પેગંબરો મારફતે ખોદાપાક જે
ધર્મ પોતાના બંદાઓ માટે મોકરર કરે તેજ
ઇસલામી ધર્મ છે. અલબત્ત દરેક જમાનામાં
પોતપોતાના પેગંબરના નામપર તેનું નામ

લોકોએ જુદું રાખ્યું હતું. હઝરત મુ-
(અલ)ના જમાનામાં તે ઈબ્રાહીમી,
મુસા (અલ)ના સમયમાં તે મૂસવી કે
હઝરત હંસા (અલ)ના વખતમાં તે
ખ્રિસ્ત કે નસરાની અને હઝરત
(સલ)ના યુગથી તે કેયામત (પ્રલય
મોહમદી કે ઇસલામી ધર્મ કહે-
છે અને કહેવાશે.

બીજી વાત એ સાબેત થઇ
ધર્મ કે ઇસલામ પહેલાં ઇસલ
બીજો કોઇ પણ જુદો ખોદાઇ થ
નહીં હતો. અને તેથી અનુભવીઓ
જે સાક્ષી રજુ કીધી હતી તે તદ્દન રદ
થઇ ગઇ. વળી એપણ સાબેત થઇ
જે ધર્મ આખી દુન્યામાં એવો હોય
ધર્મમાં કોઇપણ સાચા બાક શી ધર્મ
આગેવાનને ખોદાપાકના પેગંબર માનવા
હોય તો તે માત્ર મસિલામજ છે. કોઇપણ
ધર્મ પોતાના ધર્મ ચંદ્રી બીજા સઘળા આકાશી
ધર્મના આગેવાન, પર, પોતાના ધર્મના આગે-
વાન જેવું ઇમાન લાવવાનું એવી ખુદશા રીતે
સાબેત રી શકતા નથી કે જેથી રીતે કુઆન
શરીફથી હું ઉપર સાબેત ફરી ચુક્યા છું.

તે પછી અનુભવી લોકો છે કે
સ્થાનમાં ઇસલામી ધર્મના સ્થાપના
જંગલી લોકોમાં કરનામાં આવી. અહીં
લોકોને જંગલી લોકો વખતથી
મતલબ મૂતિ પૂરકો હોય તો
યોગ્ય છે. ખેશક સર્વશક્તિમાન,
સર્વ વસ્તુઓને પેદા કરનાર,
છોડી, કાષ્ટપાપાણી, પોતાના
નિર્જીવ આકૃતિઓને, ખોદા
જંગલીપણુંજ છે. પણ એ
અર્થ અબજુ અને દુન્યામાં
જુદી વિશ્વઓથી અબજુના પ

મર્થ અનુભવી બેતો હોય તે તે પોતે
 તાત્પર્ય કેટલે દરજ્જે અનુભવ છે તે સાથે
 ઇશ્વારનો બધા બાજુએ છે કે પથ (શાસ્ત્રોની)
 માટે કેટલી ઉચ્ચ પ્રકારની કેળવણીની
 ગામાં જરૂર છે. બધા ઇતિહાસ લખ-
 ખેતે માટે લખે છે કે ઇસલામ જે
 ગામાં ચાલુ કરવામાં આવ્યો તે
 કાળ રચનામાં તેઓ એવા તો
 કે પોતાના મુકાબલામાં તેઓ
 ત કંઈ વિસાત ગણતા નહિ, જેનો
 તમાં પશુ તેઓના લખેલ સમય
 ત નામના કાળો મોજુદ છે અને
 અગ્રેજ અને જર્મન ભાષામાં
 બાષાંતર પશુ થઈ ગયું છે
 યુતિવર્સિટીઓના અરબી કાસ-
 તે દાખેલ પશુ છે. રહી ગઈ બીજી વિદ્યા-
 ના તેને માટે ઇસલામી વિદ્વાનોના લખાણ
 કરતાં હું પરધર્મીઓનાં લખાણો રજૂ કર-
 છું. તે એવા પરધર્મીઓ કે જેઓને
 બધી વિદ્યાઓના માલેક હોઈ આખા જગતમાં
 તે વિદ્યાઓને ફેલાવવાને અને આખા જગતન.
 શિક્ષક હોવાનો દાવો છે.

મિસ ઓલી બ્રિસ્ટન જે હિંદુસ્તાનની
 તાદ્વિકલ સોસાયટીના આગેવાન છે અને
 હિંદુ તેજીને ઓળખે છે તેણીએ
 ના કેટલાક “જંગલીઓના” જવાબમાં
 ઓએ અનુભવી જેવોજ ખોટો વાંધો
 માટે ઉઠાવ્યો હતો એક લખાણ
 છે તેમાંના કેટલાક ફકરા અહીં
 હજરત અલી (કર) જેઓ પેગંબર
 ના જમાઇ છે તેઓ જ્ઞાન (ઇલ્મ)-
 સેવી રીતે કરે છે કે જ્ઞાનથી મન
 છે અને તેનો મુખ્ય હેતુ સત્યતા
 (હકામ) તેનો માર્ગ દેખાડનાર છે
 તેને કબુલ રાખનારી છે, ખોટા-
 રજૂ કરનાર છે અને માણસના

શબ્દો તેને બહાર કરનારા છે.” “હવે
 અલી (કર)એ, ઇલ્મની જે ખૂબાદ પે.
 મોહમ્મદ સાહેબે (સલ) નાંખી હતી તેના
 (ઇલ્મની) એક લખ્ય હમારત ચણી તેમ
 કરી દીધી અને તે શિક્ષણનો પ્રસાર શરૂ
 જેણે સો વર્ષ સુધી અરબ દેશમાં
 પોતાના ભારે અજવાળાથી
 યુરોપને અકચરીત કરી દીધો. તેજ પ્રકારને
 મૂર્સ (મુસલમાન અરબ) લોકોએ રૂપેન સુધી
 પોંદ્યાવ્યો. અને (આખી) ખ્રિસ્તિ દુનિયા.
 આમાં ઇલ્મને બીજીવાર સજીવન કર્યો.
 માત્ર અરબ ઇસલામીઓએજ અરબ અને
 ખગદાદમાં, ઇજીપ્ટ અને ડેરની કોલેજોમાં
 ન્યુપ્લાટોનિક સાયન્સની અમૂલ્ય દોસતને
 સાચવીને યુરોપવાળાઓને તેઓના વપરાશ
 માટે સોંપી. કારણકે તે વખતના પાદરીઓ
 તેને નાસ્તિકતા (ઇલ્હાદ, ડેહરીયત) ગણીને
 તે તરફ (બારે) અજુકમો દેખાડતા હતા.”

‘એક ટોળું તો અરબસ્તાનમાં વિદ્યા
 મેળવવામાં મગ્યું રહેતું અને બીજું ટોળું
 પૂર્વ અને પશ્ચિમમાં જયની શમશેર હાથમાં
 ધરી ઇસ્લામી મહાન સહેનશાહત કાયમ કરતું
 હતું. વિદ્યાર્થીઓ તો સાયન્સ અને ફલસફાનું
 જ્ઞાન સંપાદન કરવામાં લાગ્યા અને (બહાદુર)
 લડાઈઓએ સહતનત મેળવી. કારણકે હંમેશા
 વિજયની શમશેર હેઠળ જ્ઞાનનો દીવો બળ-
 તો રહે છે. તે ફતેહ કરનારાઓની પાછળ પાછળ
 સાયન્સ અને ફલસફા ચાલતા હતા. સૌથી
 પહેલાં આફ્રિકાના ઉત્તર વિભાગોમાં ઇસલામ-
 ના તામેદારો (અરબ) પોંદ્યા, અને પોતાનો
 વાવટો ફરકાવ્યો. સ્વારપછી આફ્રીકાથી
 રૂપેન (ઈંદુસ)માં આવ્યા અને ત્યાં
 મૂર્સ બાદશાહતનો પાયો નાંખ્યો, વિશ્વવિ-
 દ્યાલયો (યુનિવર્સિટીઓ) નો પાયો નાંખ્યો
 અને યુરોપના દરેક ખુણાથી વિદ્યાર્થીઓ ત્યાં
 એકઠા થવા લાગ્યા. તે વખત સુધી ખ્રિસ્તિ

માં સામન્સનું પગલું આ પોહોંચ્યું ન હતું. મેટ્રી (ધર્મે ક્રીમિયા) નો હાથે પત્તા ન નો, જ્યોતિષ (ધર્મેનુભૂત કે રૂઢીઓ) અને હેતુ શાસ્ત્ર (ધર્મે હંદસા, મંથે મેટ્રિક્સ) મટી પા હતા. નામાંકિત દિગવિજયી (ફાતેહ) લોકોએ ધર્મનો દાવો એવોતા સળગાવ્યો. આ યુરોપનો તે વખતનો ખ્રિસ્તિ આગ્રવા ઇટાલીનો) પોપ સિલ્વિયસ્ટર બીજો, પોતાના અરજીવાનીમાં કાહુઆની યુનિવર્સિટીમાં (અરબો પાસે) જય. મેટ્રી (ઉકલીદસ કે જૂમિતિ) અને મેથેમેટિક્સ (હંદસા)નું શિક્ષણ લઈ રહ્યો હતો જે જોઇને અભાજી પાદરીઓના મનમાં બીક પેદા થઈ રહી હતી.”

“બીજી છબીનો ચેકેશિયન, કોઈ ચેકેશિયન, નામિયલ થિયોરેમ પ્રથમ કોની કાવા. દુર્બલ સાથે પેહલાં એજ લોકોએ બનાવી, ગ્રહો (તિતરગ્યો)ની ચાલનાર વિચાર કાઢ્યા અને તેઓના વિસ્તાર જાણ્યો, તે તરફના મહાને: આધવાની રહી અને ગાવન શાંતિના પાયા ન ખ્યા, ઘુઘા ઘુઘા કળાઓની ખતી કરવી શીખાડી અને હુનર બોધાવતે કેવ દરજ્જાની કિમતિએ પાંહચાડ્યા.” (હિલાલી પ્રેસ દિલ્હીમાં છપાયેલી કિતવતુન્નખી પા. ૨૦). અનાખી વધારે વખાણુ અરબોના ઇલમ માટે આ વાતમાં નવા પ્રખ્યાત ઇતિહાસ લખનાર અને દિલાસર સર ઝૉન ફરે પોતાની “ધી કાન્ફેસિકટ બિટવીન સાયન્સ એન્ડ રિલિજિયન”માં વિસ્તાર સાથે લખ્યા છે. જર પડતાં અનુભવીઓના અનુભવ માટે તેમણે કોઈ વખતે ઇ. અ. તઆલા પ્રગટ કરીશ તેમજ મુબઇના મહાન જઠજ મી. રાનાડેના ભાષણમાંથી, જે લખ્યો શહેરમાં ૧૭ મી હિંદુ સોસાયલ કોનફ્રન્સમાં તેઓએ આપ્યું હતું, તે ફકરાઓને નકલ કરીશ કે જેમાં હિંદુસ્તાનના ભારતવાસિઓને અરબોએ શું શું શીખાડ્યું તે બધું તેઓએ વર્ણવ્યું છે; અને અરબો અહીં આવે તે

પહેલાં અહીં ધર્મની કેવી પડતી દશા તે તેઓએ સામેત કરી દેખાડી છે. કે ન બવીજી! જોયું કે ઇસલામની સ્થાપના શિલ્લસફરામાં કરવામાં આવી હતી કે આખી દુનીઆના શિક્ષકોના પશુ ઉર

ત્યારે હવે જે વખતે આર્થ : સ્તાનમાં આવ્યા તે વખતે બીલ, ? સંચાલ વિગેરે જે અનર્થ જાતે હતી અને જેઓમા તે લોકોએ સ્થાપના કાઢી હતી એ બને દરજ્જે રાન .. બંડાર હતી તેજ એવાજ કોઇ ખ્યાત પરવર્મના સામેત કરવું અનુભવીને માટે ફરજ હ મનંતગર રહેતો. તેમજ તઓમાં બધું અને લોભ સિવાય બીજી કંઈ રીતે તે પોતાનો ધર્મ ફેલાવ્યો તેની પશુ તદ્દ લખવી તેનાપર જરૂરી છે.

હિંદુસ્તાનમાં મુસલમાનોએ બધ, મોલ અને લોભ વડે હિંદુઓમાં ઇસલામ ફેલાવ્યો એના દાખલા પશુ રજુ કરવા અને તેપશુ હિંદુસ્તાનના બને પક્ષના માનિતા ઇતિહાસકારોના પ્રખ્યાત ઇતિહાસથી અનુભવીપર જરૂરી હતા. કેમકે ખાલી મહોં કે કલમથી દાવો કરવો ફાકટ છે. હાલની સ્તિતિ આપણે જોઇએ છીએ કે હિંદુઓમાં પુરુષાને તો જવાહો એક બીકણુ પશુ અનુભવીએ જણાવેલી ત્રણ ગ કોઇ પશુ ચીજથી અથવા ? પોતાનો ધર્મ મરી જાય તોપણ ત્યારે તે વખતના આઠણો, ક્ષ પૂતોએ કેમ કરતાં તઓ હશે

ખરીવાત તો એજ છે કે જિંદગી તરફ ધ્યાન આપતાં આવ્યું કે બેશક હિંદુ ધર્મ કોઇ પશુ દહાડે મોક્ષ કે મુક્તિ

નથી. માણસ જાતે કે જાણે
 રી પાપ તો થયા કરેલાંજી અને હિંદુ
 તો શ્રેષ્ઠ પોષ માટે પુનર્જન્મ શીધા વગર
 નથી, ત્યારે પરિણામ એજ આપ્યો
 પાપ કરવાનો બંધ થશે નહીં પૂનર્જન્મ
 હાર (નળત) થશે, એના કરતાં
 મન સ્વીકાર કરવો બેહતર છે કે
 મારી પણ છે અને પુનર્જન્મનું
 ૮ જેને એક તરતનો દાખલો
 રૂંધું.

આવંદ પ્રકાશ સાહેબ પરમહંસ
 તાંદ કોથેજ લાહોરના બી. એ. અને
 કોથેજ લાહોરના એલ. એમ. એસ.
 જો કાશ્મીરના સારસ્વત જાતના બ્રાહ્મણ
 ના છે, આર્યસમાજના આગેવાન પંડિત
 કશનજીના શિષ્ય છે, અને રાષ્ટ્રીયજી એમ
 ૯ ની આગાથી આજથી વરસો પેહલાથી જગ-
 તની મોહ માયા તજી જેઓ સાધુ બની ગયા
 છે. પંડિત હંસરાજ જેઓને બેહરથના
 જિલ્લામાં શુદ્ધિવિભાગના એટલે મુસલમાનોને
 હિંદુ બનાવવાના કામમાં કામ કરનારાઓના
 આગેવાન બનાવીને મોકલ્યા હતા. જેઓ
 મોલાના અમદુલખાની સાહેબના હાથપર
 નથી તોખા કરી એજ વર્ષના જુલાઈ માસ-
 ત્રલમાન થયા છે, અને જેઓનું નામ
 અહમદ રાખવામાં આવ્યું છે, તેઓએ
 ૧ ઇસ્લામી ધર્મ સ્વીકારવાના જે
 ખી પ્રગટ કીધાં છે તેમાં એક કારણ
 કે “જ્યારે હું ભવિષ્યનો વિચાર
 ત્યારે પુનર્જન્મનો વિચાર આવ-
 ભવમાં જવાની વાતથી આજો
 માત્ર આ એકજ વાતે અને ઇ-
 એ કમકે માણસાઈ અવતારમાં
 તરણ પામતાં કીડા, મકોડા કે
 મનવાતું અને મંજુર ન હતું.”
 અને એક પંડિત સાહેબની

વાત વાદ આવે છે તે એવી રીતે છે કે
 પંડિતજી પોતાના શિષ્યોને વેદાંત અને ઉ-
 નિષ્કર્ષ શીક્ષણ આપતા હતા તેમના શિષ્યે
 માંથી એક જણ શિક્ષણ સમાપ્ત કર્યા પ-
 સાધુ થઈ ગયો. એક વખતે તે પોતાના ર-
 મળવા આવ્યો ત્યારે પંડિતજીએ સવાલ
 કે મારી મુક્તિ કેવી રીતે થશે? તે
 આપ્યો કે મુક્તિ તો થશે પણ થણુ. જન્મે
 પછી. હવે વિચાર કરવાની વાત છે કે જ્યારે
 આવા ચાની પંડિત અને તેના ગુરુને થણુ જન્મે
 લીધા પછી મુક્તિ મળે તો પછી એક સાધા-
 રણ માણસ તો શા કિસામમાં! જે મનુષ્ય
 અવતાર પછી હાથા થોડાજ બનવું પડે તો
 તે પહેલાં એવો સોધો માર્ગ શા માટે શોધ-
 વામાં ન આવે કે જેપર માંસવાથી માલિકની
 સેવામાં સહેલાઈથી પહોંચાય અને પોતાના
 પાછલા પાપોની મારી માંગી ખુદા અને તેના
 રસલ (સલ)ના કરમાનો પર અમલ કરતાં
 આખેરતના દિવસે ખુદાની હજુરી મળે. મેં
 માત્ર થોડાજ દિવસમાં જે પ્રાપ્ત કર્યું છે તે
 એટલુંજ છે કે સત્યતાનું શીક્ષણ આપ-
 નાર અને કહેવા ઉપર અમલ કરનાર આ
 સમયે કોઈ ધર્મ હોય તો તે માત્ર ઇસ-
 લામ છે. ઇસલામમાં જે ખુબીઓ બેવામાં
 આવે છે તે પ્રિસ્તિ અને હિંદુ ધર્મમાં
 નથી. એમ તો હું થણું વરસોથી ઇસલામી
 ધર્મનું સિદ્ધાંત જોઈ તે ઉપર મોહિત
 પાછળથી મારી મજાથી નહીં પણ બીજાઓની
 ભલામણથી હું શુદ્ધિનું કામ કરવા આવ્યો
 પણ હિંદુ ધર્મના સિદ્ધાંતો ઉપર જે થોડો
 થણો વિશ્વાસ હતો તે પણ આ કામમાં હાથ
 નાંખ્યા પછી ઉડી ગયો. કહેવા માટે તો હિંદુ
 ધર્મમાં બધું એ છે પણ કરવાને માટે નથી,
 આ મુખ્ય એટલે અસલ કારણ મુસલમાન
 થવાનું છે. સત્યતા, સ્વતંત્રતા અને ખરા
 આત્મિક શિક્ષણની હું શોધમાં હતો. લાંબા
 સમયની શોધબોળ પછી આ વાતો ઇસ્લામ-

ખાંજ મળી આવી એટલે કે તે તરફ વળી ગયો. (ખિલાફત પત્ર શુક્રવાર તા. ૨૦-૭-૨૩. ૬ કાલમ ૨, ૩, ૪).

એ પછી અનુભવી લખે છે કે “કળાશુ-
પેહેલાં પણ ધર્મથી પતિત થયલા લોકો
ચક્ર ચક્રતા હતા.” એમાં પતિત અને
પાવન છે શબ્દોના અર્થ વિચારવા લાયક છે.
પતિત એ અર્થ અપવિત્ર કે ઉતરેલાના
છે, અને પાવનના અર્થ પવિત્રના છે. (જુઓ
દલાલ કૃત શબ્દાર્થ સંકુ પાનું ૨૧૭ અને
૨૫૩) પરધર્મને પોતાના ધર્મમાં લેવાના નથી.
જો તેણે લીધેલાજ અર્થો લેવાય તો સામિત
શરી કે આગલા ત્રણે યુગોના માતો આ
ધર્મ હરમાન તરફ ભેદરહીત હતા, અથવા
તેથી અજાણ હતા. અથવા જાણીનેહને
તેઓએ તે હરમાન તોડ્યો કે જેને અનુભવીએ
વેદથી નકલ કાઢી છે. કારણ કે જો એવોજ
કુક્રમ હોત તો તેઓ દેશ પરદેશ જઈ પોતાની
આરીરિક અને આત્મિક જગતને જેમાં તેઓ
તમારા અને સનાતન ધર્મવાળાઓને એક
મતે અનુપમ હતા, જરૂર અદા કરતે; પણ તેઓએ
તેમ કાઢેલું, નહીં કોઈ માતબર ઇતિહાસથી
સાબિત થાય છે અને નહીં કોઈ માનીતા
ધર્મ પ્રત્યક્ષ, મજબૂર ત્રણે વાતો ત્રણે યુગોના
સનાતન ધર્મના માનીતા અગ્રેવનો માટે
બોલાવું માત્ર અર્થસમાજોને માટે દયાનંદી
હરજ છે જે હમેશ તેવો જગતી લાવી સના-
તન ધર્મોના હૃદય ભેદ છે અને તેમ કરી
ચક્રતા નથી. અને તેથી સાદ જણાય છે કે
દયાનંદી રહી મૂળજ તમે માતો મંત્રના શબ્દો
બહલી કાઢ્યા છે અથવા તો અર્થજ ખોટા
કાઢ્યા છે. જે એટલાજ ઉપરથી સિદ્ધ થાય
છે કે તમે આખો મંત્ર લખ્યો નથી તેમજ
અગ્રવેદના ક્યા અધ્યાયમાં તે મંત્ર છે, સાય-
નાયાર્, ઉવેટ, મિધર કે મહિધર જેઓ
વેદના ભાષ્યકારો (તદ્દસીર લખનારાઓ) છે

તેઓએ મજબૂર મંત્રના શા શા ભાષ્ય
છે તે કંઈ લખ્યું નથી. તેમજ પોતે
પંચ આગેવાન દયાનંદ સરસ્વતીજીએ તે
અર્થ કાઢ્યા છે તે પણ લખ્યું નથી.
એવી એ માયા વાત મનાય કેમ?

રહી ગઈ અવિષ્મ પુરાણ
જોને મટે દયાનંદજીનો કુક્રમ
સર્વ પુરાણ, સર્વ હિંદુરાણ
સર્વ કપેલ કવિપત્ર મિથ્યા ગ્રન્થ
અંગમાં જગતીય છાપખાનામાં
છાપણું શુભાતી સત્યાર્થ પ્રકાશ
જોને ઉર્ડુ તબીબો પણ લખું છું
કુતુંબ તંત્ર પુરાન સમ ઉપ પુરાન...
સમ કરી આર જુદી દેવ ” (લાહોરમાં
નંદ છાપખાનામાં ૧૯૫૪માં છપાયેલા
સત્યાર્થ પ્રકાશનું પાનું ૯૦ સમુદ્દેશ ૩) ત્ય.
આર્થસમાજોએ તો આ દલીલ પ્રમાણે આતં
ચક્રતા નથી કેમકે મિથ્યા અર્થની દલીલ પણ
નકામી હોય છે. રહ્યા સનાતનીયો તો તે લોક
કહેશે કે જો મજબૂર પુરાણમાં મજબૂર લખાણ
હોય તો પેહલાં એ વાન જાણીતી જરૂર છે
કે એ મિથ્ય દેશ ક્યાં હતો અને ત્યાંના લોકો
ક્યા ધર્મને માનનારા હતા. કેમકે ફક્ત
“મહેશ્વ” શબ્દથી હિંદુ ધર્મ નહિ
બીજા ધર્મના લોકો એવો અર્થ આ
જાણેત કરી ચક્રતા નથી. કારણ કે
સરસ્વતીજી તો ૧૮૭૫ માં છપયલા ૨
પ્રકાશમાં લખે છે કે “મહેશ્વ” એ
અર્થવાળો શબ્દ નથી પણ જે લોકો
શબ્દોનો ઉચ્ચાર સારી પેઠે થઈ
તેઓનું નામ “મહેશ્વ” પાડવ
છે. ત્યારે અનુભવીના લખાણથી
લના અર્થ સાદ જણાઈ આવો
અર્થોએ મિથ્ય દેશમાં એવા
સંસ્કૃત શબ્દોના ખરો ઉચ્ચાર
હતા તેઓના ઉચ્ચારને સું
પેઠે શુદ્ધ ઉચ્ચાર કરનારા

કયું કયસી કહી"? એવી યોદી બેપાયા
સનાતન ધર્મીઓ અને સુસલગતી
આચંદા રજુ નહીં કરવાની અનુભવીને
લાગણ્ય છે.

(કવિતા)

અદાન કિરકે હાથ રેહતા હય
મેં કે આર એકા હય ખારમેં

લખે છે કે "શુદ્ધ સનાતન હિંદુ
જ્ઞાની અમેદ દિવાલો દોંઝ ધતુરા
તે જુડાણુનાં કટાયલાં હથિયારોથી
તુટી ચકચે નહીં." શુદ્ધ સનાતન
ધર્મ" દુનીઆમાં કયા ધર્મને અનુભવી
કે તે કંઈ સમજાય નહીં, કારણ કે
સ્તાનમાં વામમાર્ગ, નવીન વેદાંત, ભસ્મ,
હ, તિલક, વૈષ્ણવમત, મૂર્તિપૂજા, પંચાયતન,

જા, ગયાશ્રાદ્ધ, જમનાથનિય, કાલિયાકન્ય
સમનાથ, રામેશ્વર, દ્વારિકા જવાલામુખી, હર-
દ્વાર બદરી નારાયણ, ગઘાસ્તાન, નામસ્મરણ,
ગૃહમહાત્મ્ય, અષ્ટાદશાપુરાણ, શિવપુરાણ, ભાગ-
વત, સુર્માદિગૃહપૂજા, મરણ્ય પછીના ફાન, એકા
દશ્યાદિ વ્રતદાન, મારન મોહન ઉચાટન વામ
માર્ગ, શિવમત, શાકત વૈષ્ણવમત, કપીર પંથ,

પંથ, દાંદુપંથ, રામસ્નેહપંથ, ગોસ્વામી
રામીનારાયણમત, મધવ લિંગમત અહા
આર્યના સમાજ, તન્ત્ર, અહરચારી,
ચારવાક, બૌદ્ધ, સત્તમંગી, રમાદાદી

પંથો, હિંદુ જાતનાં ટેકાયાં, હિંદુ
ધર્મગ્રંથો, હિંદુ ધર્મ સંસ્કારો
પને ત્યાંના સધળા બ્રાહ્મણ આગે-
જોની આગાધર ચાલનારાઓને

તીજીએ પોતાના સ્વમાર્થ પ્રકા-
શ અને ખારમા સમુલ્લાસમાં
કોડા, હકનારા પંતગીઆ, પોપો
દેનારા, કમ, પાખંડ મતવાળા
પંડનાપુરા, અમણ, ખાધમાં
અધર્મીઓ, સુસ્ત, બકિ-

ચારાના ટકુ, કુંભારના ગજિદા, નીચ, બિખારી
ખોરણ, આખી દુનવાનાં અગ્રાન, જુડાણુ, દુર્ગો
દેવાવનારા, ભગવાદ, ભાટચારણો, ખુશા
મતિઆ, ગપ્પી, ભાંગપીને તેની લેહેરમાં
વગરનો બકવો કરનારા, પામણ, પૈસો, લ
નારા (શ્રીમદ્ લઘાગવતના રચનારને)

જુડકડ, જુડો, બેશરમ, આંધળો બીડે ગયા
હતો, તેને જાનનારા, સાંભળનારાઓની જાહે-
રતી અને મનની આખો કુટ્ટી ગમતી છે. તેઓ
માણસો નથી, પુરાણોનાં રચનારાઓ
દુનીઆમાં પેદા થતાંજ ગર્ભસ્તાનમાંજ કેમ
નહીં ના? પામ્યા, દયાહિન, કસાદ્યો,
અકિંદાનો (ગુરૂ નાનકે માટે)

અગણ્ય એકાંતી સમૈ પડિત બની ગયા,
અમણ્ય દતા, માન મેળવવા માટે કંઈ દુર્ગો
કરતે પણ તેઓએ કીધો હશે. (કમ્પીરદ્વાર
માટે)એને ખાપ કોણ હતો તેની ખચર નથી,
કોઈ વણકરે ઉછેરેસો, પડિતોએ તેને ભણુ-
વેસો નહીં માટેજ મનમાં આવે તેની ભાષા

બતાવી નીચ લોકોને ફાસલાવવા લાગ્યો, અ-
મણ્ય તેની જળમાં ભેરવાયા. (જૈનોને માટે)
નાસ્તિકો, અગાનીઓ, કુમાડનારા, ધર્મધ,
જકકી, સખત હૃદયવાળા, મટકેલા, દેધી,
જુડું બોલનારા દુનીઆમાં ખીજ કાઢ નર્મી,
અદેખાહ કરનારા, ભાટચારણોના મોટાભાઈ,

ગાનના શત્રુઓ, મૂર્તિપૂજને ચાલુ કરનારા,
પાખંડીઓના મૂળ, હિંદુઓના ધર્મે અધીને
માટે ત્રીજા સમુલ્લાસમાં એક મોટી લીસટ
ધર્મગ્રંથોની આપીને લખે છે કે તે બધા
જલમગ્રંથ એટલે જુડા, બનાવટી અને ધોડા
દેનારા છે. કહો અનુભવી આ દયાનંદી હથિ-

ચારોધી હિંદુધર્મનાં કિલ્લાની અમેદ દિવાલો
જો તુટી નહીં હોત તો તમારી આર્ય સમાજ-
ની સ્થાપના આજે કેમ કરતાં થતે, તેમજ
શુદ્ધ સનાતન ધર્મનાં એટલે દયાનંદજીના
માનવા પ્રમાણે લગભગ પાંચહજાર વર્ષથી
(જુઓ સ્વમાર્થ પ્રકાશ પાનું ૩૬૫, ૩૭૨,

૪૩૯) અને તેઓના અંગેના એવા જીવનમાં
 ની કુદરતીય અને આર્થિક સુધારા માટે ૧૧૨
 લખ્યા પ્રમાણે આર્થિક હિત વર્ધી અને
 "૫ ધર્મસભાજી બી. એ. ફ્રાંસીસે પ્રસા-
 પાના ૬૬ પ્રમાણે લખ્યા વર્ધી આજી-
 ના કિલ્લાની અંગે દિવાલો જે
 નીચળાના લખ્યા મુજબના અથવા કોઈ
 ખીજી રહેના કમિશનરે તોફાની જરૂર
 નહીં હોત તો ફાનંદળને અને તેઓના સેલા-
 નાને આયસમાજ તેના મુકાબલામાં કાઢસની
 અને તે ધર્મને આવીરીતે વસાવવાની શી
 જરૂર હતી !

પણ અનુભવીની મનસખ શુદ્ધ સનાતન
 હિંદુ ધર્મથી જે આયસમાજ હોય તો બધા
 અસંતોષ અને ખરી દરગીની સાથે અનુભવીને
 નવો અનુભવ મારે કરાવે. પણ કે પોતે
 આયસમાજના પ્રખ્યાત ગણ્યતા પઠિતા,
 ધર્મોપદેશકો અને આગેવાનોએ તેના કિલ્લાની
 અંગે દિવાલો ભાંગી તેને એવો તો ખંડિ-
 ઝોર કરી લખ્યો છે કે જે માણસને તેની
 તકમ ખબર નહીં હશે તેજ એવી ખાખમાં
 જઈ પડશે. એ લખાણ અર કરવા પહેલાં એ
 લખાણો કેના છે તેની પીછા વાંચક વર્ગને
 કરાવવાની જરૂર છે જેથી તેઓ જાણીએ
 કે આયસમાજમાં તે સાહેબો કેટલા મોટા
 દબાવના બધાય છે:—(૧) મહાપય ધર્મપા-
 લજી બી. એ. આયસ ધર્મ સભાના સેક્રેટરી
 હતા. (જુઓ ઈન્ડિયોપાનિયુ મે અને જુન
 ૧૯૦૬નું પાં ૩૦૬) સુનથી રામજી જેને
 હાલમાં હોમ સ્વામી મહાનંદ સનાતનીને
 નામે ઓળખે છે, જેમકે તે પોતે પોતાના
 ફક્તમાં લખે છે. (જુઓ કુદરતીય આયસ
 સુધારાની પ્રસ્તાવના પા. ૨). (૩) ડાક્ટર
 સિદ્ધાન્ત મહારાજ, જેરકલ કાંચડીના ડાક-
 ટર, ખાલી ઈન્ડિયોપાનિયુ અને આયસ ધર્મ
 સભાના આગેવાન. (જુઓ મહાનંદના માર્ગદર્શી

કેવળ મહાર. જ્ઞાતા પત્ર. સપ્ત ધર્મ પ્રય
 બાજુ પર પા. ૩૧ માર્ચ ૧૯૦૫). (૪) જીવનમાં પ્રસાદ વર્મા, અમદાવાદના આય
 સેક્રેટરી (જુઓ ૧૯૦૬ માં હપાયલી તે
 પોતાની મોટી તેજીએ આયસ
 ડાક્ટર પેળ). (૫) મેહતા રામા
 રના પ્રખ્યાત અને જૂના આ
 વિક્રમ સન ૧૯૫૪માં જીવનમાં હિ
 પ્રકાશના ભાષાંતર કરતાં (મુનર્જિમ
 કાલેજ લાહોરના આગેવાન (જુ
 ઉર્ડુ સ્વધર્મ પ્રકાશનો ડાક્ટર પેળ
 પડિત રામજીજીત જોધરી બી. એ.
 લાહોર, આયસ પ્રતિનિધિ સભા પંચમના પ્ર
 (જુઓ કાદિમાનનો આયસ ખબર પત્ર ૬
 ચિંતક તા. ૮ સેપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬). (૭) પ
 કોટમલ, આયસ સમાજના ગણ્યતા પ્રેમ
 (જુઓ આયસ જોહિટ ૧૪ જાનેવારી ૧૯૦

આયસ સમાજમાં શું અમર રહેલું છે,
 માટે મહાપય ધર્મપાલજી લખે છે:—
 સમાજમાં ધુવડ બોલી રહેલું છે. તે આ
 માટે કે કેટલાક નીચ જાતના સ્વાર્થી, પ્રખ
 હુંબનારા, મનના મોહિત અને મોટાઇને
 જીવ અર્પણ કરનારા અસુસોએ હોઈ વ
 ડાવનારા કસાઈ અને ખાટકીઓની પે
 ધારવાળી તલવારી અને તીજી ખંજરા હા
 લમ પોતાના અરમ ભરેલા, ચિકારને લા
 એટલુંજ નહીં પણ જાનતને પાત્ર કે
 આયસમાજની ધુળધાણી કરી નાખ
 જીવ નહીં પણ તેઓએ પોતાના
 હમેશને માટે ચિકાર (લચનત)ની કાં
 લીધી. જ્યો એવા જલ્લાદિથી વાત
 જુઓ કે જેઓ મધ્યથી પગ સુધ
 (બેચેતી)ના દરીઆમાં ગર્કાવ થા
 (સુકાશિતો ધર્મપાલ પાં ૪૮૮
 શુદ્ધિની અશુદ્ધિ સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૧
 અમરજીવ મતાએ આ પ્રેસમાં છે

ને મમકર સમાજનો અનુભવ નહીં હોય
 ૧. શુદ્ધ અવજ્ઞાઓએ અને ગુદ્ધ અવાની
 રાખનારાઓએ આર્થ સમાજના આજે-
 જુદા જુદા વિષયપર આપેલા જુદા
 એવા વારંવાર વાંચી પોતાના અને
 ના અને તેમાં સામેલ મનારા-
 માટે ગુપ્ત વિચાર કરવો જોઈએ.
 સમજી માણસોની નજર હંમેશા
 પરિણામ ઉપરજ હોય છે.

૧. સુનક્ષી રામજી અથવા સ્વામી અદા-
 ઉપલો અતાર જરા જુદા અંદેમાં
 ૨ છે તેને જરા વિચારની નજરે બહુજ
 જાને જોશો. જ્યોતેક વાંચી જશો નહીં-
 રી પાસે દર અઠવાડિએ એકાદ એવો ૫૫
 ૧ આર્થ સમાજ તરફથી) જરૂર આવે છે
 તેમાં એકાદ આર્થ સમાજના અધિકારી
 ૧૧ સમાસદના અમુક દુરાચરણો લખી
 ઉપર ચિત્કારો (અમનતો)ના વરસાદ
 ૧૧ વામાં આવેલો હોય છે. હું એટલું તો
 હું હું કે અતિશયોક્તિવાળા (મુખાલિગા
 ૧૨) લખાણમાં કંઈપણ સાચું તો જરૂર
 છે. આર્થ સમાજ માટે એક એવો
 ત હોતો કે આ પત્રમાં એકાદ નોટ લખ-
 ૧ આર્થસમાજોએ ખીને પોતાના બગડતા
 માને સંભાળી લેતા હતા. આજે તો જરૂર
 કોતવાલને રૂટે છે અને સંકેતો તેના
 ઉપા થાય છે. આર્થ સમાજની
 ૧૩ દેશમાં ખરા દિલથી (કોઈ વાનની
 સૂચના કરવાથી કાપદાને ઠેકાણે નુક-
 હાલે છે.” કેમ જાહેરો! હવે તો
 જરૂર સમાજના આજેવાનોની હાલતનો
 ચો. બ્યારે આજેવાનોજ એવા છે
 મીઝાઓની હાલતનું પૂછવું જ શું.

૧૨ ચીરંજીવજી, લેખ પાંચ મહા-
 ૧ કરતાં પોતાનો અભિપ્રાય

જણાવે છે:—“આર્થ સમાજમાં અધિકારીઓને
 દાખલ કરવાનાં આવે છે. જે માણસને જોઈએ
 તે તેઓ પોતાના તાબેદાર બનાવી લે
 ઈંદ્ર ૧૬-૬૫ પા. ૨૫૫). મમકર ૩૬”
 પત્ની સોમચંદી બાઈ પોતાના ધણી
 પોતાનો અભિપ્રાય મદાવણ કરમ
 એવી રીતે જાહેર કરે છે કે “ત વાડા
 દેનાર અને બેઠમાન છે તેવાજ તમે પણ છો
 કારણકે એવા (દુષ્ટ) ને તમે (પોતાના જાખ-
 લોમાં) ધાર્મિક અને સત્યને માટે ચોકાર કર-
 નારા ત્રિજેરે લખી બહુજ અનર્થ કીધો છે.”
 પછી પોતે આર્થ સુરકુલોને માટે પોતાને
 અભિપ્રાય જાહેર કરે છે કે “મને જરૂર નથી
 કે હું આર્થજીવનના તે શરમ ભરેલા દુરા-
 ચરણી અને મહાગંદા કામોને લખી આ પાના-
 ઓને ગંદા બનાવું.” ઈંદ્ર માસ એ ૧૯૦૬
 પા. ૩૬૫) (જુઓ શુદ્ધિની અશુદ્ધિ પા.
 ૨૧-૩૨-૩૪).

આર્થ જગદંબા પ્રસાદ લખે છે કે “પણ
 દલગીરી સાથે જણાવવું પડે છે કે પંદર સોળ
 વર્ષના અનુભવ પછી માત્ર એટલીજ વાત
 મને જણાઈ કે આર્થસમાજના મેંબરો માટે
 જે મારા (જરા) વિચારો હતા તે ચારી
 કદપનાઓ હતી. એટલુજ નહીં પણ સંપૂર્ણ
 કારણોને લીધે મને સાચાર થઈ માનવું પડ્યું
 કે બીજા પશોવાળા પોતાના પંચતી ખોટી
 તરફદારી કરવાની જે ઉંડી ખાતમાં પડી
 ચુકેલા છે, તે ખાઈથી મજકુર મેંબરો પણ
 બાહેર નથી.” પછી બીજે ઠેકાણે લખે છે.
 “વાંચકો! મને આર્થસમાજો માટે પોતાના
 આચરણ વિચારો બદલવા પડ્યા અને મને
 હવે જણાઈ આવ્યું કે ફક્ત આર્થસમાજના
 મેંબરોજ નહીં પણ તેના મોટા મોટા વિદ્વાનો,
 પંડિતો, ઉપદેશકો, લેકચરારો અને લીડરોમાં
 પણ ધણી લગભગ ૮૦ ટકા એવા લોકો
 મોજાદ છે, જેઓ જીલ્લો બેસે છે, બીજાઓની

નુકસાની કરવામાં જરાએ શકાતા નથી, પચાસી પડતું, લાંચ, ગોઠડકો તો ધમધોકાર તેઓમાં ચાલુ છે, બિનચારથી પણ તેઓ એલા નથી તેઓનાં નામો જો પ્રગટ કરવામાં આવે તો વાંચકો નવાઈ પામી આ ચોપડીને 'તે તેઓ Mysteries of Arya Samaj

જો આયસમાજ) ધારશે. પણ એટલું કહી દેવું તો ધર્મજી જરૂર જણાય છે કે આયસમાજના લીડરો, ઉદ્દેશકો અને સ્વ-ચાસિઓ વિગેરેનાં કામો, જેવીરીને વખતો વખત સાંભળવામાં આવે છે, એવાં તો નાલાયક અને સામાજિક સદાચરણોને ત્રિફલ હોય છે કે તેઓનો વિચાર આવતાં હૃદયમાં કંપારી છુટે છે. અને મનમાં વિચાર પેદા થાય છે કે જે સૌસાયદીએ આપ્યા દેહને ચાલવા આપ્યા સંસારને સુધારવાનું ખીડું ઝડપ્યું છે, શું તેના આગેવાનો એવાજ હોવા જોઈએ કે? (જુઓ તોહરજે આયસમાજ પા. ૩-૪-૫) અહીં હાહા! બાણજીએ ઉપર લખેલા અને હવે પછી લખાશે તે બધા લખાણોનો તો જાણે સંપૂર્ણ ખોલામોજ લખી દીધો. એમ કહ્યાં જો જરૂર પડશે તો એ બાળત પૂરેપૂરા ખોલાસા સાથે "બર્થ સમાજકી ચાયસ્તગિ (સદાચરણ) અને ભૂટ, ગળન (પચાસી પડતું)" એવા મહાબાવાળું પંક્તિજી મજકુરતું જો લાંબું લખાણ છે તે ચોપડીના આકારમાં ઇ. અ. તઆલા પ્રગટ કરીશ.

મહેતા રાધા કિશન લખે છે કે:—(આર્થ સમાજની જોઈએ જેવી ઉન્નતિ થતી નથી.) તેવું કારણ એ છે કે આયસમાજ પોતાના ધર્મ શ્રેયો અને સમાજના નિયમો પ્રમાણે ખીલકુલ ચાલતી નથી. આયસમાજની સ્થાપના થઈ બાર પછી લાંબા વખત સુધી તો (તેને) બોદેશમાં (ખીજા ધર્મો અને પંથોના) ખબર આવેલાં (અને પોતીકા પંથ કે ધર્મના) મંડન કરવાનો માત્ર શોખ હતો. ઘણા, વર્ષો (થયાં

હજી) સુધી તેઓએ પોતાની બિંદનીને બનાવવા તરફ ધ્યાન દીધું નથી. સમાજના મેંબરોમાં સનાતનુ લિટ્ટેચર શીખવાનો શીખાડવાનો લક્ષ્યોજ થઈ છે. પ્રચાર (ધર્મનો ફેલાવો કરવા) રતું છે કે મેંબરો સામાજિક લિટ્ટેચર વાંચકો તરફ ચામ પણ ધણી હલ કે (આર્થ) સમાજના મેંબરો ચરથી બિલકુલ ઘોડા વાંકા છે. સમાજનો કામદો છે કે તે એ પોતાનામાં યોગ્યેદારો બનાવે. સૌશિયલ (સંજારી) મરતબામાં માન એવા માણસો ધણીખરી વખતે સા ચલગતનાં હોતા નથી (તેથી) તેઓન ખીની છાપ સામાજિક પ્રચાર અને તેન (મજલિસે ઇન્નેઝામીયા)ને ફેલાવવામાં મેંદી ઝેરી અક્ષર ધરાવે છે." (આ જનો ઇનિહાસ ૧૯૦૩માં છપાયલ ૮૪-૮૫).

પંક્તિ રામભુજલ ચોધરી, ૨ જીઓ એક ખીજા સાથે ફેરીરીતે માટે લખે છે "જો એ (આર્થ) સમાજમાં હોય તો મને (સુધી) શાં કાર્ય દીએ અથવા તો ઝેર ખવડાવે" (કાદિયાનના શુભચિંતક ૫ કાંધેલો પોતાનો પત્ર તા. ૮-૬-૦૧ ચોધરીજી! આયસમાજીઓ સવાર પ્રાર્થનામાં પોતાને માટે ચક્રવર્તી ચરથી માંજે છે, (જુઓ હયાતંદ ચોપડી આર્થા લિચિનય), નથી તે અગાઉ એ હાલત છે એને તેઓ આવી કરડી ન મળે તો હિંદુસ્તાનના પરધા પથિયાળાઓ સાથે કેણુ વર્તે. પરમેશ્વર અતરયામી જાણુનાર) છે, એટલા

તો નથી અને ઇ. અ. સંવત્સર આપણે

દિન એકમને સંદેશ આપણામાં
વીરિતે ગાય છે કે “હું” લખા સાર
” એ મનુષ્યહારી (મરુદમ ખેર)
મુખે, (આર્થસમાજની) કોલેજ
અને નો દારૂ ફાવી નમ્ય તો
માં ફાંસીએ લટકાવી કાઢે” (બુઝો

તા ૧૪-૧-૧૯૦૪) અને રામ!
અર્થ મહાત્માઓ ને પોતાના સમા-
જી પાટીપર આવો બુદ્ધિમંત્રી મુખરવાને
તત્પર રહે છે ત્યારે તે આખી સમાજ
માં સાથે કેવીરીતે વર્તેલી હશે અને
તે વર્તેશે તે દરેક શાસ્ત્ર માણસે પોતે
! લેવું જોઈએ.

વે એક વાત રહી ગઈ તે એ કે આર્થ
ઓ વેદોના અને સ્મૃતિઓના તેજ અર્થ
માં માને છે જે દયાનંદ સરસ્વતીએ કીધા
સનાતન ધર્મના આગેવાનોના અર્થ કે
૧૩૦૦ મિલકુલ માનતા નથી. પણ તે
કે આખા કેવા લોકો જોઈએ છે તેને માટે
જગદંબાપ્રસાદ આર્થ ઉપદેશકે “વેદોપર
દુનઝડી”ના મથાળાવાળું જે લખાણ
છે તેને તો વખત આવતાં ઇ. અ.
! પ્રગટ કરીશ પણ હાલમાં એ બાબત
ઉપદેશકના માત્ર એ ચાર ફરજ
મિલકેને દેખાડું છું કે જે આગેવાનના
ની હાલત છે તેની સ્વેચ્છા ચોપડી-
વું દુન્યા અને આખરત (પરસેક)
મય ભરેલું છે. તેઓ લખે છે કે
મધિષ્ઠતા મહાત્મા મુનશીરામ-
કેલ હેરાત છે. જેથી રીતે કે
પિંક મેળાવકામાં તેઓ સ્વામી
રવા લાગ્યા કે ગૌરુકુલના
મિત્ર પણ સત્યાગ્રહ પ્રદર્શનમાં
! હૃદયે અર્થસમાજ આજ

૧ પા. ૧૬ અને ૬૩). માસ્ટર આત્મારામજી
જેઓ આર્થ સમાજની મહાત્મા પાટીપર
આગેવાન છે તેઓએ કાંગડીના હેડપટિલને
કહ્યું કે “સ્વામી (દયાનંદ સરસ્વતી),
લાખ (વેદોની તફસીર) (માત્ર) અર્થસમાજ
લાગીને ફાંસીમાં લેવા માટેના છે.”
આર્થપત્ર દિતકારી ૨૪-૧૧-૧૯૦૪ પા. ૫
કોલમ ૨).

કહો અમુલવી! આર્થસમાજના ક્રિસ્લાની
અબેદ દીવાલો પણ આર્થ સમાજના આગે-
વાનોએજ ભાંગી પાડી, હવે પરધર્મી કયા
શુદ્ધ ધર્મને સ્વીકારે તે પ્રગટ કરશે કે?

પછી અમુલવી લખે છે કે “પ્રજાજોષી
સાર માલમ પડે છે કે શુદ્ધિ એ લાંબા વખ-
તથી સ્થગતો આવેલો રિવાજ છે.” એ પ્રમાણે
કે હલીશો જે અમુલવીએ રજુ કીધી છે તેની
હાલત કેવી થોપાયા છે તેને માટે જોણાસો
તો હું નકલ કરી મુક્યો. હવે સવાલ એ છે
કે જે એમજ હોત તો શાઓ અને સ્મૃતિ-
ઓમાં તેને માટે જોણાસો જરૂર હોત કે
પરધર્મીઓને જ્યારે હિંદુ ધર્મમાં લેવામાં
આવે ત્યારે અમુક સંસ્કારો અને વિધિઓ
કરવી જોઈએ અને સૈધી મુખ્ય વાત તો એકે
તેને હિંદુ ધર્મના ચાર વર્ણાશ્રમ બ્રાહ્મણ,
ક્ષત્રિય, વૈશ્ય અને શૂદ્ર એ ચાર જાતિઓમાંથી
કઈ જાતિમાં દાખલ કરવા જોઈએ. કારણ કે
મનુસ્મૃતિ જે સનાતનધર્મીઓ અને આર્થસ-
માજીઓમાં એકમતે મનાવેલી છે તેમાં તો
પાંચમે વર્ણાશ્રમ કે જાતિ દીધી નથી જેથી
તેમાં દાખલ કરી શકાય. તેમ જ બાબત માટે
તેમાં કંઈ જોણાસોએ નથી. વેદોમાં તપાસતાં
પ્રશ્ન સોઝતવું મત્ર જે પ્રશ્ન વેદોમાં જોતમાં
પણ દુન્યા પેદા થઈ ત્યારથી જો બારજ
જાતિઓ વેદોના ઇશ્વર સરજેલી બાંધી છે.

દયાનંદ સરસ્વતીજીએ જે બાબતમાં મળી
કેરીશ મધેલી અને સ્વર્ણ મહાત્માના રરમા

સવાલના જવાબમાં મજબૂર પુરૂષ સૌકત અને
મનુસ્મૃતિના ૧૦મા અધ્યાયના ૬૫મા શ્લોકના
અર્થમાં પોતાની મજબૂતીમાં આવે તેવા ફરફાર
ને જાળવણી લોકોને ખોટા માને દોરવાવાળું
તે કીધેલું, પણ સનાતનની પડિત, જીવાણ-
સુરોદ્યાદવાળા અને જૈન સંધિ. પંડિત
આત્મારામજી મુજસનવાલાવાળાએ તેનું એવું
તો ખંડન કીધું કે નહીં તે વાત પડિત તુલ-
સીરામ, જમદગ્નપ્રસાદ વિગેરે આચાર્ય પંડિતોએ
માન્ય રાખી અને નહીં સનાતનધર્મીઓએ.
(જીએ દયાનંદ તિમિર જાસ્કર વિગેરે સત્યા-
ચાર્યા ખંડનો.)
કોઈ ધણી મથશે તો માત્ર એટલું કરી
રાકશે કે શુદ્ધિ કીધેલાઓને એવા વચ્ચું કે
જાતિમાં દાખલ કરશે કે જે જાતિ મનુસ્મૃતિ
વિગેરેમાં સૌથી નીચ અને હલકી છે. હવે
તપાસવાનું એ છે કે મનુજીએ સૌથી હલકી
જાત ચારે જાતિઓમાં કયું ગણી છે, અને તેને
ખાટે કયા કામો મુકરર કીધાં છે, અને જે તે
જાતિવાળો માણસ હિંદુ થઈને કે રહીને, મનુજી-
એ દુનીયા પેદા થઈ ત્યારથી દરેક જાતિને
ખાટે જે કામ મુકરર કીધાં છે તે છોડી
ખીજાં કામો કરવા તૈયાર થાય તો હિંદુરાજ્યો
અથવા ખીજા શબ્દોમાં કહીએ તો સ્વરાજના
આગેવાનોએ તેને તેમ કરતાં શી સજા આપવા
નું લખ્યું છે. મનુજીએ પોતાના મનુસાત્તે કે
મનુસ્મૃતિના ૧૦મા અધ્યાય (બાળ)માં વચ્ચું-
વ્યવસ્થા અથવા દરેક જાતિ કેવી રીતે પેદા
થાય છે, અને તેનાં શા શા નામો છે, અને
તેઓએ કયાં કયાં કામો કરવાં, અને શું શું
ખાવું અને કયાં કયાં રહેવું તેની આજ્ઞાઓ
ફરમાવેલી છે. સનાતન ધર્મીઓ અને આચાર્ય-
સંજાળોએ તે પ્રમાણે ચાલવું ફરજ છે. કારણકે
ખતેના ધર્મ આગેવાનો એ વાતને માન-
નારા છે. (જીએ સત્યાચાર્ય પ્રકાશના સાતમા
સમુદ્યાસનો છેલ્લો પેરમાદ). હવે તે શ્લોકો
મનુકેને અહીં લખ્યું છે.

“આયોગવ, ક્ષત્રા, ચક્ષુઃકાળ એ જા
માણસ જાતિમાં પ્રતીલોભ
જે કોઈને જાનેછ પહેરવાની ચલાઈ છે
ત્રણ નીચ જાતિઓથી પેદા થયેલા ?
તેથી એ (ત્રણ જાતિઓ) શુદ્ધ (જ
જાતિ) કરતાંએ વધારે નીચ
૧૬). એથી સાદ જણી જા.
ધર્મમાં સૌથી નીચ જાતિ શુદ્ધને
પણ મજબૂર ત્રણ જાતિઓને જ
હિંદુઓમાં પેદા થયેલી છે જ.
કરતાંએ નીચ ગણી છે અને તેઓને જાને
નથી. “આયોગવ (જાતિ)એ (ક્રમેશ)
કાપવાનો કે ચીરવાનો ધંધો કરવો (શ્લોક ૧૭)
ક્ષત્રા (જાતિ)એ દરોમાં રહેનારા જ
(ઉંદરાવિગેરે) મારવાનો અને તેઓને જા
ધંધો કરવો (શ્લોક ૪૬). અચુકાળ (જ
કુતરાં ગણેલાં પાળવાનો ધંધો કરવો.
હિંદુઓના મદદાંઓનાં લગ્ન, તે પણ
પહેરવાં, ભાંગેલાં વાસણોમાં ખાવું, (જ
આખું વાસણ વાપરવું નહીં), લોહાનાં
પેહરવાં (સોના ચાંદી કે બીજા કોઈ
નહીં, તેઓએ એક ટેકાણે થઈ બાંધી
ઢાલ્યું કરી રહેવું નહીં પણ) હથેલા
રજજતા શરૂ. (શ્લોક ૫૨).”

અચારમા અધ્યાયના ૨૩૫મા
છે કે શુદ્ધનો તપ (ખ્યાલત સાથેનો મો
એજ છે કે તે બાકીની ત્રણ જાતિઓ
વૈશ્ય અને ક્ષત્રિયની સેવા કરતો
૧૮મા અધ્યાયના ૧૨૪મા શ્લોક
તેઓની નોકરીનાં જહલો આપવાને
તે બદલામાં શું અપાય તે વિચ
તાના ખાંધામાંથી બાકી રહેલું
લગ્ન, અનાજને કાટકળાં ચા
માં જે કચરો રહી જાય છે
વાસણ ફેસણ દેવાં જોઈએ.”
હવે એ લોકોએ કયાં જ

૧. કેવળ મોહ સેલથી શુદ્ધ પ્રાપ્તિ
પોષણના નિયંત્રણને પાછા
લેવું પડ્યું.

અનુભવ મોહના પાછા
૧. રચેલી "મોહના પાછા" આલમગીર
કે નંબર પાનું ૩૨-૩૭.

જો પછી અનુભવી લખે છે કે થોડા વખત
ઉપર મેસોપોટમીઆમાં દિંદુ નિપાત્રો,
અંગ્રેજો તરફથી લખવા ગયા હતા તેઓ ત્યાંની
મુસલમાન સ્ત્રીઓને ધરણ્યા. એને માટે અન-
ભવીએ કોષ્ટક પ્રતિદાસ કે ગળા પડવું પ્રમાણ
આપ્યું નથી. ત્યારે એવી જય મનાવ કેમ
કરીને! વળી એ માટે જ્યાંની દિંદુ ધર્મના
કોષ્ટક માનીતા પુસ્તકથી આધાર નહીં લેવાય
ત્યાં સુધી માત્ર સિવાઈઓના કામોને 'ખર્ચ'
કામ કેમ કરીને ગણાય! અનુભવીનો એવો
કેવળ એવાયો ધર્મ છે કે જેમાં સિવાઈઓનું
કામ પણ ધર્મ ક્રમમાં ગણાય છે. પછી
અનુભવી દાવો કરે છે કે શુદ્ધ અભાવી રક્ષા-
ના પછી સંખ્યાબંધ મુસલમાનો દિંદુ બચ્યા
છે. જો સંખ્યાબંધ મુસલમાનો દિંદુ ? તેમ
કેની મલકાતા અનુભવો અલગ આગાખાની
અંત્યજો ? જે પિયારા નહીં દિંદુ ધર્મથી વાકેફ
છે અને નહિ મુસલમાની ધર્મના બદલુદાર છે.
વળી એમ છતાં મલકાનાઓની જો ને હાલત
છે તે આગા તરફથી શુદ્ધ સગાઓની પુત્રી
અનુભવીને જોઈએ કે વાકેફ થાય. અને તે
એજ છે કે શુદ્ધ સભા અને તેના ધર્મની
પોષણતા સાંભળતાંજ અને અનુભવ યતાંજ
સંખ્યાબંધ પાછા મુસલમાની ધર્મને સ્વીકાર-
તા જાય છે. રક્ષા આગાખાની અંત્યજો
હેને માટે ધના છવા અને એચર લાભ
તરફથી જુલાઈ ૧૯૨૩ના માસમાં છપાઈ
બ્રગટ થયલા હેડબીલો અને તા. ૧૬-૭-૨૩
ના પ્રજામિત્રમાં કુચર સ્ત્રીવા તરફથી છપા-
યેલો આર્ટિકલ જોવા બસ છે કે તેઓને શુદ્ધ

પછી અનુભવી બ્રિટિશ ગવર્મેન્ટ પ
કરી રીતે હુમલો કરે છે કે બ્રિટિશ
મલખારમાં મોપલાઓને પુત્રી
બળથી સેકરો દિંદુઓને મુજબ
અને દિંદુઓ પર અનુભવો
એને, જગમ ગવર્મેન્ટ તરફથી
તમને આપેલો જોઈએ પણ એ
અનુભવો તપાસવા ગયલા અનુભવ
કરીશન નાકરો ૧૯૨૨માં છપાયેલો.
નવંબર હોલવનો જગમ, અનુભવ
આપે છે ન વાંચેલો. મલખારમાં
માલેકા જે ધર્મ કરીને દિંદુઓ છે અ
તે એ રક્ષા મોપલાઓ છે. એ
લખા જુતા વગમથી નાચન હુસમન. છ
વાને છે (પાનું ૨૮) ગવર્મેન્ટ અને
જગમ મલખાર નાકરો ૧૯૨૨ અને
માલેકા દિંદુઓને પણ પોતાની જુન
નહીને જીવ મોપલાઓને ધન દેવાસ
પહે તેમ દિંદુ મુસલિમ એકતા પ
હાની નહીં મોપલા ફરિમ એને પિ
તાંત્રીઓની પણ જેમ નહીં હાની. (૫)
અલગો મુસલમાનો અને હુસમનામ આ
નના માલેકા સાથે મધુ, ખીજ દિંદુ
કંઈપણ થયું નહીં મલકે ત્યાંના પિ
ટોળે ટોળાં મોપલાઓના પક્ષપર ન
મોપલાઓની પુરિપુરી મલક કરી તે
ભાગ લીધેલો. તે એકે સુધી કે
મલકો મેજવામાં પણ તેઓ
ભાગિઆ રહ્યા. મોપલાઓનો શુર
નના માલેકાના ટોળાજ સ
ખીજ દિંદુઓ સાથે તેમ
દોસ્તીના સંબંધ કાયમ રા
કે) મોપલાઓએ ફેટલાકે

જોખમીની ખાખા (પાન) ૩૨.

૧૬૨ કામાં દિલ્લીના ફરીદિયા

રિપોટ) એ પછી અનુભવી

દુઓએ, પણ સહન કરું છે અને
તે પણ તેમ કરશે, પણ વીર બનીને.”

રાએ શક નથી. દયાનંદ સરસ્વ-

તે પ્રકાશમાં, પડિત લેખરામ-

દાનંદએ કુલ્લીયાતે આચાર્ય

અને અનુભવીએ પોતાની આ

દુએ માટે બાકીનું શું રાખ્યું

તે કેવા વીર બન્યા તે નવાઈ જેવું

તેઓએ ખીજા દિંદુઓને તો નામદ,

હીજા કહ્યા; પણ પોતે આ બુલેટી-

પોતાનું નામ પણ જાહેરમાં લાવવાને

પને નામને ઠેકાણે “ હી. એક અનુ-

એટલું જ માત્ર લખ્યું. કન્ય છે તેની

તેને! પછી અનુભવી લખે છે ખિસ્તિઓ,

તે વિજેરેને દિંદુ થવું ગમે છે અને

રફ આવતા જાય છે. પ્રમાણ વગરની

તો ગપવાના બાઈ ગપોડા ગણાય છે.

તમ તમ (કુદર, શિક, ...

ત્યારના) અધકારનો નાશ થવા મા-

પ્રમાણે આ જ્ઞાનમુગ્ધના જમાનામાં

(ધર્મે, પથો. સમાજો) ઉપરથી (સત્ય ...

અને સત્યને કબુલ રાખનાર દરેક) માણસનું

પ્રમાણ કહો કે શક્તિ હી જાય અને તે (સ્વામી

પ્રકાશનંદ જેવો) સત્ય (તે કબુલ કરી પ્રસલા-

મને સ્વીકારનાર અને ખીજાઓને માટે) પ્રેમી

(બની તેઓને પ્રસલામ તરફ મોલાવનાર)

અને તો તેમાં “ અણસમજી મુસ્લાઓએ શેર

બકાર કરી મુકશે છે ” અથવા “ દિંદુસ્તાનમાં

પ્રસલામ, ભયની મોહત્તે કે લોભથી દિંદુ-

ઓમાં ફેલાયો ” વિગેરે અશ્વટિત બોલવા જેવું

કંઈએ નથી. વસ્તુલાભો અથા મનિરામઅલ

કુદા. અલ્લહાદો બિસ્લાહે રખિલ આલમીન. વ

સલ લક્લાહો અલનનખી.

“તાલકંતુલ હિંદ” નામનું પુસ્તક જે કે હિંદુસ્થાનમાં ઉદ્ભૂ આવામાં બાકીના
 ન પસંદગી તેનો તાલકંતુલ અનુસારી બાકીમાં ૪૫ ૫૦ રવલી રોયલ આદિ
 પૃથ્થમાં લખાયે છે. એમાં કરતાએ માત્ર હિંદુ ધર્મ તથા ઇસ્લામી ધર્મનો સુકાવલો
 હતો પણ બાકીના કરનારે નોટમાં ખીસ્તી ધર્મનો તથા આર્ય સમાજવાળાઓનો
 ખસો કરી બેતાબ્યો છે એમાં માત્ર સુકાવલો છે એમ નહિ પણ સુસંસ્થાની ધર્મ
 કેમ માનવો, તથા ક્રીસ્તાએને કેમ માનવા, પેગમ્બરોને કેમ માનવા, કોતા
 માનવી, ઇત્ય. તથા પાંચે બીનાએ ઇસ્લામનું પણ વર્ણન છે. હંકાણથી નીકાલ, તલાક,
 હલાલ, સલામ, પારકા ધર્મવાળાને નોનર કરવું વગેરે પણ છે. પાકીઓનાં ચોખાંત્યા
 પ્રસ્લામનાં ચંદ્ર ઉપર જે તેઓએ ઘુળ ઉડાવી છે. તેનો ઉત્તર આપી તે ઘુળ તેઓના મ્હો પર
 છે. અને લગભગ બધી શંકાઓનો જવાબ એમાં છે. હાખલા તરીકે કુસ્માનની ફસાલ
 શંકા, તે બેખલથી લેવાયલું, કુરાનમાં આત્માને લાયક કંઈ નથી, તેમાં જનતમાં આવના
 લખેનું છે. ચંદ્ર હાટવાના ચમત્કાર ઉપર શંકા, જેહાદ ઉપર શંકા, એકથી વધુ સ્ત્રીઓ
 નીકાલ કરવા ઉપર શંકા, તલાકપર શંકા, દત્તકપુત્ર જેદે (રદ) પોતાની સ્ત્રીને સુધા દીધી
 હજરત મોહમ્મદ (સલ) સાહેબે તેણીની સાથે નીકાલ કરવા તે ઉપર શંકા, હદીસોપર
 શંકા, મેરાજ ઉપર શંકા, નમાઝ પર શંકા, રોજા પર શંકા, જકાત પર શંકા વગેરે.
 સ્ત્રીઓનાં પુસ્તકોથી હજરત મોહમ્મદ સાહેબના બરિખ તદ્દ પણની સામેલી ઇત્ય. એની
 આજતી તદ્દન પછી જવાથી બીજી આજતી લખાવી છે જેમાં આપોઆપ ખંડન પણ
 વધાર્યું છે. બીજી આજતીની પ્રસ્તાવના ખાસ વેદના ખંડનમાં જોવા લાયક છે. કીમ
 ૩ પોષ્ટ વગર.

સત્યાથ પ્રકાશનું ખંડન કી. રા. ૧૧ અને અગ્રેજી કી. રા. ૧૫ એમાં
 એનો રદ છે. ઘણું ખર્ચ તેઓના માનેલા પુસ્તકોથી અને ખાસ દયાનંદના પુસ્તકોથી
 દીઝોલું ખંડન છે. એને પ્રકૃત થયાને ૭ વર્ષ થયાં હવે કોઈએ જવાબ આપ્યો નથી
 એખલ પરિક્ષા કી. આ. ૨ એમાં ૧૦૦ હાખલાથી એખલામાં ફેરફાર થવાની સાથે
 કુસ્માનમાં પરીવર્તનનું પરાવર્તન આર્ય સમાજઓએ કુર્માનમાં ફેરફાર
 મ્હો શંકાએ પ્રગટ કાઢેલી તેનો જોવા લાયક જોલાસો દેખાડી વેદોમાં અપલા ફેરફાર,
 જૂનીલાખ નથી. વિગેરે અન્યથા જેવી વાતો સિદ્ધ કીધી છે. કિં. માત્ર પોસ્ટેજ
 ગુજરાતી ઇસ્ટોરલ હક કિં. રા. ૩)

પ્રેસ ઇસ્ટોરલ હક-કીમત માત્ર પોસ્ટ ખર્ચો હોય તથા આકી
 મકરસકને ચેતવણી પ્રેસમાં કીમત આના :

